

Del Vae Victis a la moral de victòria

written by Jordi Bohigas | 11 de desembre de 2017

“Ai dels vençuts!” es diu que va exclamar el cabdill gal Brennus després de sentir les protestes dels romans, vençuts en el setge del 390 aC, perquè feia trampes amb les balances per calcular l’or que havien de pagar els llatins com a rescat per ser alliberats. De manera semblant, salvant les distàncies, es comporta el govern de l’Estat envers una Catalunya aparentment derrotada que implora, ara, la derogació de l’aplicació de l’article 155 de la Constitució, el retorn dels presos polítics i l’inici d’una nova fase negociadora.

Potser sí que Espanya es creu vencedora de la partida del *desafío* catalanista en vista com ha acabat tot plegat: la humiliació dels dirigents catalans (transportant-los emmanillats i, alguns d’ells encara, empresonats); l’aprofitament de la situació del 155 per, per exemple, activar la “devolució” a l’Aragó de les obres d’art de Sixena; la intervenció des de fa temps de les finances de la Generalitat; la investigació i control dels mossos i la degradació del Major Trapero; les enquestes aparentment favorables al bloc constitucionalista; la submissió d’una part de l’empresariat davant l’extorsió perquè marxin i, en definitiva, l’orgull i la insolència amb què l’unionisme més tronat i parafeixista es passeja, ara, pels nostres carrers, poden fer arribar a aquesta conclusió.

Ara bé, Espanya (parlem del govern de l’Estat, però també de tota la classe política, mediàtica i ciutadana que hi dóna suport) ha guanyat de la pitjor manera possible a l’Europa del segle XXI: sense convèncer. Només ha buscat la via d’imposar-se, a costa d’un retrocés democràtic que ja havíem experimentat des d’abans i que ha estat assumit, com a mal menor i de manera alegre i submissa, per les forces polítiques

autoanomenades “constitucionalistes”, d’esquerra a dreta. I assistim, també amb preocupació, a com la població espanyola –la d’allà i la d’aquí– assisteix impassible a la vulneració dels més mínims drets democràtics mentre l’extrema dreta s’exhibeix impunement i, alhora, es fan córrer pels mateixos mitjans públics rumors de fractura social que atribueixen sempre als d’un costat, encara que els suposats afectats siguin peces com els que han protagonitzat el cas del famós [balcó de Balsareny](#), amb trucada inclosa de Rajoy a la família.

En definitiva, l’Estat espanyol ha optat per la pitjor manera a l’hora de resoldre la qüestió catalana; de la pitjor manera pensant, fins i tot, en els seus interessos. L’ús de la força, la mentida, l’extorsió i la violència no passa sense factura i no genera, precisament, l’estabilitat i la seguretat jurídica necessàries per fomentar l’economia, per bé que des de les *Mesetas* (internes i externes) s’entestin a culpar, únicament, l’independentisme de la causa de tots els mals. Sembla que, [fins i tot l’exRei](#) s’adona d’això. A més, la caverna mediàtica (a la qual s’ha afegit recentment el grup PRISA) ha preferit atiar tots els rancors envers els catalans per evitar així qualsevol sortida negociada al problema.

Espanya es veu forta per tirar endavant la repressió: ha atiat l’animadversió al procés d’una bona part de la població catalana d’origen forà que segueix vinculada emocionalment a una Espanya unida i s’ha aprofitat del poc atreviment dels líders catalans, que amb bon seny i mesura han preferit no exposar la ciutadania i les institucions a una situació de ple enfrontament. La història jutjarà aquesta decisió, potser encertada. Però he de recordar que la resistència pacífica no té res a veure amb el pacifisme que [el “creient” Junqueras](#) ha exhibit davant la magistrada per justificar l’opció poc airosa del Govern català de marxar de vacances l’endemà de proclamar la República: decisió que algú, algun dia, espero que ens expliqui i no amb sopars de duro com fins ara. Perquè enviar els mossos a la seu del Tribunal Superior de Justícia de

Catalunya i substituir-ne el president, en resposta a una nova legalitat emanada del Parlament, no té per què ser un acte violent, i en canvi sí un acte d'Estat. Et pot sortir bé o no, però proposar-s'ho i, al final, no fer res (que és el que ha passat amb la República), sí que es pot entendre com a incitació a la rebel·lió. De fet, així s'ha entès des de Madrid. El que no pot ser és que un dia es proclamï solemnement la República en seu parlamentària i l'endemà, o al cap d'alguns dies, els consellers corrin a Madrid a lliurar-se a la justícia espanyola. No pot ser, senyors.

Potser sí que, com molts ingènuament creuen, la República ens vindrà per ciència infusa o, com bé diuen ara els qui fins fa quatre dies ens venien la moto de l'independentisme exprés, per una negociació "bilateral" (sic); potser fins i tot hem de creure a algun determinat *pitonís* que ens augura un referèndum pactat pel 2019 (sí, aquí al costat). Això sí, serem la primera nació que aconseguix la independència únicament fent-nos pesats. Vaja, gairebé com Noruega el 1905, per bé que Espanya no és precisament Suècia i, sense ser Roma, encara es creu que els conflictes es resolen com fa dos mil anys.

Però les "nacions" democràtiques del s. XXI no es poden permetre el luxe de treure el garrot per resoldre les tensions nacionals internes. Això Europa ho sap i els catalans ho hauríem de saber aprofitar. Sense oblidar els somriures, els clavells i les espelmes, hem de ser capaços d'actuar amb valentia i moral de victòria, aprofitant l'energia que suposa una societat civil organitzada, que ja ho tenim, i exigir als líders polítics que estiguin a l'altura. Les proclamacions d'independència no poden ser simbòliques.

Dit això, estem en campanya electoral i per damunt de tot ara toca recuperar unes institucions que, malgrat que malmeses, són l'únic que ens queda. Vaja, això i la gent.